

SZAKMAI TANÉVNYITÓ

2014. augusztus 26. Budapest
2014. augusztus 27. Miskolc
2014. augusztus 28. Pécs

TÁMOP-3.1.1-11/1-2012-0001 – TÁMOP-3.1.2-B/13-2013-0001 – TÁMOP-3.1.5/12-2012-0001 – TÁMOP-3.1.8-09/1 – TÁMOP-3.4.2.B/12-2012-0001 – TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0010

AZ ÚJGENERÁCIÓS TANKÖNYVEK FEJLESZTÉSE

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A projekt célja

- Tanulásra és alkotásra ösztönző tanítási-tanulási környezet kialakítása
- A tanítás és tanulás hatékonyságát elősegítő módszertani újdonságok beépítése az új taneszközökbe
- Az egyéni és csoportos tevékenységekre épülő tanítás-tanulás támogatása
- Az IKT eszközök eredményes és széleskörű használatához szükséges feltételek megteremtése

Stratégia

- A tankönyvek koncepcionális újragondolása
- Egyensúly keresés a gyakorlat és az elméleti koncepciók között
- Tanulóközpontú oktatás és a kompetenciafejlesztés támogatása
- A személyre szabott tanulás feltételeinek megteremtése
- A tanítást-tanulást teljes körűen kiszolgáló eszközrendszerek kifejlesztése és működtetése
- Fokozatos áttérés a nyomtatott tankönyvekről a digitális tananyagok használatára
- Kutató-fejlesztő munkacsoportok felállítása
- A tanárok bevonása a fejlesztő munkába
- A tankönyvek gyakorlati kipróbálásán alapuló fejlesztés

A megújult tankönyvek szerepe a tanításban és a tanulásban

- A valóság értelmes struktúrákban való megragadása és közvetítése
- Megbízható referenciatudás biztosítása
- Képességfejlesztés: tanulói feladatok + jól szervezett ismeretek
- A szövegértési és szövegalkotási képességek fejlesztése
- Hatékony tanítási és tanulási stratégiák közvetítése
- Az ismeretforrások közötti kapcsolatok megteremtése

Közös tervezési alapelvek

Érthetőség: ismerős, érdekes, strukturált

A lényegret megragadó tananyagtervezés:
kulcsfogalmak, kulcskompetenciák

Tanulóközponti oktatás

A tanulói gondolkodás fejlesztése

Olyan tankönyvekre van szükség, amelyek képesek formálni a tanulók gondolkodásmódját, és segítik őket abban is, hogy hatékonyan tudjanak tanulni

A tankönyveknek elő kell segítenie, hogy a pedagógusok a lényeges összefüggésekre koncentráljanak

Képesek legyenek a tanulók a szakértők szemüvegén keresztül is nézni a világot, s ezáltal az új információk és jelenségek értelmezésére is alkalmas adaptív tudáshoz jutni

A tanulás eredményességét javító megoldások a tankönyvekben

- Tartalmi és formai tekintetben is eltérnek egymástól az első és a második két évben (pl. 5-6. és 7-8.)
- A tanulási célt meghatározó és téma lényegét bemutató bevezetések
- Előzetes ismeretek feltárását elősegítő csoportos feladatok
- Jól strukturált ismeretanyag
- Önálló munkát igénylő tanulói feladatok
- Problémafelvető szövegek, ábrák és kérdések

- Személyes tapasztalatokra történő utalások
- A tanulói reflektálásra véleményalkotásra ösztönző kérdések
- A korábbi elképzelések és ismeretek újrarendelésére készítő feladatok
- Az új ismeretek valódi megértését (nem csak felmondását) igénylő ellenőrző feladatok

Nemzeti Közoktatási Portál

Személyre szabható tanulás a digitális eszközökkel

A tanulók eredményei és produktumai egyéni portfóliókba rendezhetők

A tanár személyre szabott feladatokat adhat az egyes diákoknak vagy a diákok kisebb csoportjainak

A tanulók többféle műfajban mutathatják meg, hogy mit tudnak

A tanulók alternatív tartalmak és feladatok közül választhatnak

Lehetőség van egyéni tutorálásra és kommunikációra a tanár és a diák között

A tanulók kooperatív jellegű feladatokat is tudnak végezni, produktumaikat meg is oszthatják egymással

A tanuló saját jegyzeteket, megjegyzéseket kapcsolhat a tankönyvi tartalomhoz

A fejlesztési folyamat újdonsága

Hároméves fejlesztési folyamat

- Tankönyvkészítés, digitális tananyagfejlesztés
- Kipróbálás
- Átdolgozás

A tanárok bevonása a fejlesztésbe

- Kérdőíves véleményeztetés
- A tankönyveket kipróbáló tanári munkacsoportok

A fejlesztési eredmények folyamatos értékelése

Az elkészült tankönyvek vizsgálata a következő szempont szerint

- a fejlesztési célkitűzések megvalósulása
- tartalmi összhang
- az ismeretek egymásra épülése és rendszerszerűsége

Fejlesztésalapú kutatás

Nemcsak a tankönyvek és digitális tananyagok kijavítására kerülhet sor, hanem a gyakorlati kipróbálásról készülő kutatási eredmények általánosabb következtetések levonására is alkalmasak lehetnek

Például a tankönyvekben alkalmazott módszertani megoldások eredményességéről

SZAKMAI TANÉVNYITÓ

2014. augusztus 26. Budapest
2014. augusztus 27. Miskolc
2014. augusztus 28. Pécs

TÁMOP-3.1.1-11/1-2012-0001 – TÁMOP-3.1.2-B/13-2013-0001 – TÁMOP-3.1.5/12-2012-0001 – TÁMOP-3.1.8-09/1 – TÁMOP-3.4.2.B/12-2012-0001 – TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0010

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE